UNE ✦ SACRA

Apokryfy

Ewangelia Marii

✦ ✦ ✦

Przekład (wydanie 1)

Informacje

Data	II wiek
Język oryginału	Koptyjski
Wersja	Przekład (wydanie 1)
Przekład	Przekład popularny, na podstawie angielskiego przekładu Mark M. Mattison
Źródło	Gospels.net — Mark M. Mattison
Licencja	CC BY-NC-SA 4.0 · oryginał: Public domain

O tekście:

Ewangelia z II wieku nosząca imię kobiety, Marii — utożsamianej przez większość badaczy z Marią Magdaleną. Najpełniejszy tekst zachował się w języku koptyjskim w Papirusie Berlińskim 8502, kodeksie z V wieku kupionym w Kairze w 1896 roku i opublikowanym dopiero w 1955 roku; dwa greckie fragmenty z III wieku, odnalezione w Egipcie, potwierdzają, że dzieło jest starsze i zostało napisane po grecku.

Mimo to około połowa księgi zaginęła: brakuje stron od 1 do 6 oraz od 11 do 14 kodeksu.

To, co ocalało, składa się z dwóch części. W pierwszej zmartwychwstały Zbawiciel odpowiada na pytania uczniów o materię i grzech — „grzech nie istnieje, lecz to wy sami czynicie grzech" —, zostawia im swój pokój, ostrzega, że „Syn Człowieczy jest wewnątrz was" i odchodzi, nakazując im głosić naukę bez ustanawiania nowych praw.

Uczniowie płaczą ze strachu, a Maria ich pociesza. W drugiej części, na prośbę Piotra, Maria opowiada o tym, co Zbawiciel objawił jej w widzeniu: o wstępowaniu duszy, która mija cztery potęgi — wśród nich Pożądanie, Niewiedzę i Gniew o siedmiu postaciach — i uwalnia się od każdej z nich, odpowiadając na jej pytania, aż osiąga spoczynek w milczeniu.

Księgę kończy spór: Andrzej nie wierzy w słowa Marii, a Piotr pyta, czy Zbawiciel przedłożyłby kobietę nad nich. Maria płacze, a Lewi staje w jej obronie: „jeśli Zbawiciel uczynił ją godną, kimże ty jesteś, by ją odrzucać?".

Z tego powodu Ewangelia Marii jest dziś powszechnie czytana w badaniach nad rolą kobiet we wczesnym chrześcijaństwie oraz sporami o autorytet wśród pierwszych uczniów.

Jak czytać: pięć rozdziałów, z tytułami nadanymi przez tłumacza, odpowiada zachowanym częściom kodeksu, a uwagi w nawiasach wskazują brakujące strony.

Nawiasy kwadratowe [ ] oznaczają litery utracone w papirusie i zrekonstruowane przez tłumacza, a [...] fragment, którego nie udało się odtworzyć; ukośniki /takie\ oznaczają słowa poprawione w samym rękopisie.

Wizja Marii rozpoczyna się w rozdziale 3 („Maria i Jezus") i jest kontynuowana w rozdziale 4 („Pokonanie potęg") po luce, gdy dusza stoi już przed drugą potęgą.

Źródło: https://www.gospels.net/mary

Ten przekład popularny i układ tego pliku należą do Une Sacra, na licencji Creative Commons BY-NC-SA 4.0: można je kopiować i udostępniać z dopiskiem „Une Sacra (unesacra.com)", bez użytku komercyjnego i na tej samej licencji. Tekst oryginalny zachowuje licencję swojego źródła. Warunki korzystania: unesacra.com/#/legal/terms

Wydanie cyfrowe przygotowane 26 listopada 2026 przez Une Sacra, otwartą bibliotekę świętych tekstów. · UneSacra.com

Spis treści

Wieczna perspektywa

Ewangelia

Maria i Jezus

Przezwyciężenie Mocy

Spór o autorytet

WIECZNA PERSPEKTYWA

✦

Przypis

(Brak stron od 1 do 6.)

2 „Czy więc [materia] zostanie [zniszczona], czy nie?”

3 Zbawiciel rzekł: „Każda natura, każda forma, każde stworzenie istnieje w sobie i ze sobą nawzajem, lecz znowu rozpuszczą się w swoich własnych korzeniach, ponieważ natura materii rozpuszcza się tylko w swojej naturze. Kto ma uszy do słuchania, niechaj słucha!”

4 Piotr rzekł do niego: „Skoro wyjaśniłeś nam wszystko, powiedz nam jeszcze jedno. Czym jest grzech świata?”

5 Zbawiciel rzekł: „Grzech nie istnieje, lecz to wy sami tworzycie grzech, gdy postępujecie zgodnie z naturą cudzołóstwa, którą nazywa się »grzechem«. Dlatego Dobro przyszło między was, aż do rzeczy każdej natury, aby przywrócić ją w jej korzeniu”.

6 Następnie mówił dalej i rzekł: „Dlatego chorujecie i umieracie, ponieważ [kochacie to, co was oszukuje. Kto] potrafi zrozumieć, niechaj zrozumie!

7 „Materia [zrodziła] namiętność, która nie ma obrazu, ponieważ pochodzi z tego, co przeciwne naturze. Wtedy w całym ciele powstaje zamieszanie. Dlatego mówiłem wam, abyście byli zadowoleni w sercu. Jeśli jesteście niezadowoleni, znajdźcie zadowolenie w obecności rozmaitych obrazów natury. Kto ma uszy do słuchania, niechaj słucha!”

Une Sacra · wydanie 1 · unesacra.com · CC BY-NC-SA 4.0

EWANGELIA

✦

1 Gdy Błogosławiony to powiedział, pozdrowił ich wszystkich i rzekł: „Pokój wam! Zdobądźcie mój pokój. Uważajcie, aby nikt was nie zwiódł, mówiąc: »Spójrzcie tutaj!« lub »Spójrzcie tam!«. Albowiem Syn Człowieczy jest w was. Idźcie za nim! Ci, którzy go szukają, znajdą go.

2 „Idźcie więc i głoście ewangelię o królestwie. Nie nakładajcie żadnych zasad poza tym, co wam dałem, ani nie ustanawiajcie prawa jak prawodawca, abyście nie zostali nim związani”. Gdy to powiedział, odszedł.

3 Lecz oni smucili się i płakali rzewnie. Mówili: „Jak możemy pójść do pogan, aby głosić ewangelię o królestwie Syna Człowieczego? Jeśli jego nie oszczędzili, dlaczego mieliby oszczędzić nas?”

Une Sacra · wydanie 1 · unesacra.com · CC BY-NC-SA 4.0

MARIA I JEZUS

✦

1 Wtedy Maria wstała i pozdrowiła ich wszystkich. Rzekła do swoich braci (i sióstr): „Nie płaczcie i nie smućcie się, ani niech wasze serca nie będą podzielone, gdyż jego łaska będzie z wami wszystkimi i będzie was chronić. Raczej powinniśmy wychwalać jego wielkość, ponieważ przygotował nas i uczynił nas Ludźmi".

2 Gdy Maria to powiedziała, zwróciła ich serca [ku] Dobru i [zaczęli] debatować nad słowami [Zbawiciela].

3 Piotr rzekł do Marii: „Siostro, wiemy, że Zbawiciel kochał cię bardziej niż wszystkie inne kobiety. Powiedz nam słowa Zbawiciela, które pamiętasz – rzeczy, które ty znasz, a my nie, i których nie słyszeliśmy".

4 W odpowiedzi Maria rzekła: „Powiem wam to, co jest przed wami ukryte". Zaczęła więc mówić im te słowa: „Ja", rzekła, „ujrzałam Pana w widzeniu i rzekłam do niego: »Panie, ujrzałam cię dzisiaj w widzeniu«.

5 „W odpowiedzi rzekł do mnie: »Błogosławiona jesteś, ponieważ nie zachwiałaś się na mój widok. Albowiem gdzie jest umysł, tam jest skarb«.

6 „Rzekłam do niego: »Panie, czy ten, kto ma widzenie, widzi je /w\ duszy, /czy\ w duchu?«

7 „W odpowiedzi Zbawiciel rzekł: »Nie widzą w duszy ani w duchu, lecz umysł, który [istnieje] między nimi dwoma, jest [tym, co] widzi widzenie [i] to [ono...]

Przypis

(Brak stron od 11 do 14.)

Une Sacra · wydanie 1 · unesacra.com · CC BY-NC-SA 4.0

PRZEZWYCIĘŻENIE MOCY

✦

1 „A Pożądanie rzekło: »Nie widziałam, jak schodziłaś, lecz teraz widzę, że wznosisz się w górę. Dlaczego więc kłamiesz, skoro należysz do mnie?«

2 „W odpowiedzi dusza rzekła: »Widziałam cię, lecz ty mnie nie widziałaś ani nie znałaś. Byłam dla ciebie tylko szatą i mnie nie rozpoznałaś«. Gdy to powiedziała, odeszła, wielce się radując.

3 „Znowu przyszła do trzeciej mocy, która nazywa się »Niewiedza«. [Ta] przesłuchała duszę i [rzekła]: »Dokąd idziesz? W niegodziwości jesteś związana. Skoro jesteś związana, nie sądź!«

4 „[A] dusza rzekła: »Dlaczego mnie sądzisz, skoro ja nie sądziłam? Byłam związana, chociaż nie związałam. Nie rozpoznali mnie, lecz ja rozpoznałam, że wszystko się rozpuści – zarówno rzeczy [ziemi], jak i rzeczy [nieba]«.

5 „Gdy dusza pokonała trzecią moc, wzniosła się i ujrzała czwartą moc, która przybrała siedem postaci:

6 Pierwsza postać to Ciemność;
Druga: Pożądanie;
Trzecia: Niewiedza;
Czwarta: Gorliwość o Śmierć;
Piąta: Królestwo Ciała;
Szósta: Głupia »Mądrość« Ciała;
Siódma: »Mądrość« Gniewu.

7 „Oto siedem mocy Gniewu.

8 „Pytają duszę: »Skąd przychodzisz, morderco, i dokąd idziesz, zdobywco przestrzeni?«

9 „W odpowiedzi dusza rzekła: »To, co mnie wiąże, zostało zabite, to, co mnie otacza, zostało pokonane, moje pożądanie minęło, a niewiedza umarła. W [świecie] zostałam uwolniona ze świata, [i] w typie z typu, który jest powyżej, oraz z łańcucha zapomnienia, który istnieje tylko przez pewien czas. Od teraz w milczeniu otrzymam odpocznienie czasu pory tego wieku«”.

10 Gdy Maria to powiedziała, zamilkła, ponieważ Zbawiciel rozmawiał z nią aż do tego miejsca.

Une Sacra · wydanie 1 · unesacra.com · CC BY-NC-SA 4.0

SPÓR O AUTORYTET

✦

1 W odpowiedzi Andrzej rzekł do braci (i sióstr): „Mówcie, co chcecie o tym, co powiedziała, ja sam nie wierzę, że Zbawiciel to powiedział, ponieważ te nauki wydają się odmiennymi ideami".

2 W odpowiedzi Piotr zabrał głos z tymi samymi obawami. Zapytał ich odnośnie Zbawiciela: „Czyżby rozmawiał z kobietą bez naszej wiedzy i nie otwarcie z nami? Czy mamy zmienić zdanie i wszyscy jej słuchać? Czy wolał ją od nas?"

3 Wtedy Maria zapłakała i rzekła do Piotra: „Mój bracie Piotrze, co myślisz? Czy naprawdę uważasz, że sama to wymyśliłam w swoim sercu, albo że kłamię na temat Zbawiciela?"

4 W odpowiedzi Lewi rzekł do Piotra: „Piotrze, zawsze byłeś porywczy. Teraz widzę, jak spierasz się z tą kobietą niczym przeciwnicy. Lecz jeśli Zbawiciel uczynił ją godną, kimże jesteś, aby ją odrzucać? Z pewnością Zbawiciel zna ją bardzo dobrze. Dlatego kochał ją bardziej niż nas.

5 „Powinniśmy raczej się zawstydzić, przyoblec się w doskonałe Człowieczeństwo, nabyć je dla siebie, jak nam nakazał, i głosić ewangelię, nie ustanawiając żadnej innej zasady ani innego prawa poza tym, co powiedział Zbawiciel".

6 Gdy [Lewi to powiedział], zaczęli wychodzić, aby nauczać i głosić.

Une Sacra · wydanie 1 · unesacra.com · CC BY-NC-SA 4.0